

Sygn. akt. III RC 669/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 grudnia 2013r

Sąd Rejonowy w Kłodzku Wydział III Rodzinny i Nieletnich w składzie:

Przewodniczący: SSR M. Barczyk

Protokolant: Małgorzata Bułat-Draheim

po rozpoznaniu w dniu 3 grudnia 2013r.. w K.

sprawy z powództwa M. G.

przeciwko J. G.

o ustalenie, że obowiązek alimentacyjny ustał

oddala powództwo

UZASADNIENIE

Powód M. G. domagał się ustalenia, że jego obowiązek alimentacyjny względem pozwanej wynikający z wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Kłodzku z dnia 11 lipca 2008 r. w sprawie III RC 187/08 ustał z dniem Istycznia 2013 r. W uzasadnieniu swego żądania podniósł, że pozwana ukończyła w systemie niestacjonarnym Wyższą Szkołę (...) we W.. Liczy obecnie 22 lata, jest zdrowa, a zatem może podjąć pracę nie tylko zgodnie z wyuczonymi kwalifikacjami i jest zdolna do zapewnienia sobie we własnym zakresie środków utrzymania i na dalszą naukę. Studia zaoczne pozwalały jej także na podjęcie zatrudnienia. Podniósł nadto, że jest zadłużony z tytułu alimentów na kwotę 38.279,76 zł. i sam pozostaje w niedostatku.

Pozwana J. G. wniosła o oddalenie powództwa, podnosząc, że nie uległy zmianie stosunki, które uzasadniałyby ustanie obowiązku alimentacyjnego powoda względem niej. Podała, że podjęła w systemie niestacjonarnym studia II - go stopnia na Wyższej Szkoły (...) we W. i opłata tytułem czesnego będzie wynosiła około 390 zł. miesięcznie. Aktualnie jest zatrudniona na % etatu za wynagrodzeniem 625 zł. miesięcznie netto. Pomimo starań i złożenia licznych ofert pracy, nie udało jej się zyskać lepiej płatnej pracy. Podniosła, iż powód nie wykazał okoliczności, które mogłyby przemawiać za wygaśnięciem jego obowiązku alimentacyjnego względem niej. W szczególności nie wykazał swoich możliwości zarobkowych, a powoływał się jedynie na powstanie znacznych zadłużeń alimentacyjnych powstałych na skutek niespełnienia obowiązku alimentacyjnego względem niej w okresie od wydania wyroku zasądzającego alimenty do stycznia 2012 r.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

Wyrokiem zaocznym Sądu Rejonowego w Kłodzku z dnia 11 lipca 2008 r. w sprawie III RC 187/08 zasądzono od powoda na rzecz pozwanej rentę alimentacyjną w kwocie po 700 zł. miesięcznie. W tym czasie pozwana liczyła 17 lat i była uczennicą I - szej klasy liceum ogólnokształcącego. Jej matka R. G. była zamężna z powodem, lecz pozostawała z mężem w faktycznej separacji i wychowywała córkę samotnie. Prócz pozwanej nie miała innych osób na utrzymaniu. Zarabiała 1.400 zł. miesięcznie. W skali miesiąca ponosiła opłaty tytułem czynszu 320 zł., ogrzewania mieszkania 306 zł. i na rzecz Spółdzielni Mieszkaniowej 144 zł. Za gaz płaciła 35 zł., a za telefon 200 zł. miesięcznie. Za energię elektryczną płaciła po 140 zł. co drugi miesiąc. W tym czasie powód pracował na terenie Niemiec i zarabiał około

2.000 euro miesięcznie. Wyrokiem Sądu Okręgowego w (...) z dnia 30 marca 2009 r. w sprawie IC 146/09 rozwiązano małżeństwo powoda z matką pozwanej.

Dowód:

- akta Sądu Rejonowego w Kłodzku sygn. III RC 187/08
- akta Sądu Okręgowego w Świdnicy sygn. IC 146/09

Obecnie powód mający wykształcenie podstawowe i wyuczony na kursie zawód mechanika maszyn nadal zamieszkuje na terenie Niemiec. Pracuje w zakładzie budowlanym jako sztukator, gdzie według jego oświadczenia zarabia miesięcznie 1.050 euro miesięcznie / nie przedłożył zaświadczenia o swoich zarobkach /. Nie jest żonaty, ani nie żyje z nikim w konkubinacie. Wynajmuje mieszkanie od osoby prywatnej, za które płaci 870 euro miesięcznie. Za energię elektryczną płaci po 90 euro miesięcznie, a za telefon stacjonarny po 30 euro miesięcznie. Prócz pozwanej nie ma innych osób na utrzymaniu.

-2-

W stosunku do niego toczy się postępowanie egzekucyjne co do zasądzonych na rzecz pozwanej alimentów. Zadłużenie z tego tytułu wynosi obecnie około 8.000 euro.

Dowód:

- umowa najmu mieszkania zawarta z powodem / k - 43 /,
- pisma Centralnego (...) Dochodzenia Roszczeń Alimentacyjnych z Z. w Bonn o stanie zadłużenia alimentacyjnego powoda / k - 44 - 47 /,
- pismo Rodzinnej Kasy Zapomogowej w N. / k - 48 /,
- zażalenie powoda w postępowaniu egzekucyjnym / k - 36 - 38 /,
- wykaz zadłużenia alimentacyjnego powoda / k - 39 - 42 /,
- częściowo zeznania powoda,

Pozwana po ukończeniu liceum ogólnokształcącego w październiku 2010 r. podjęła trzyletnie niestacjonarne studia pierwszego stopnia w Wyższej Szkole (...) we W. na kierunku Finanse i Rachunkowość. Opłacała czesne w kwocie po 475 zł. miesięcznie. Koszt dojazdów na zajęcia we W. wynosił 00 zł. miesięcznie, za jeden nocleg w hotelu studenckim płaciła 29 zł. W dniu 21 października 2013 r. obroniła pracę licencjacką i uzyskała licencjat w wyuczonym kierunku studiów ze specjalizacją gospodarowanie nieruchomościami. Za przystąpienie do egzaminu poniosła na rzecz uczelni opłatę w kwocie 400 zł. Następnie podjęła niestacjonarne studia drugiego stopnia w Wyższej Szkole (...) we W. na (...), kierunku (...) i obecnie jest studentką pierwszego roku. Zajęcia na tej uczelni odbywają się w K. w co drugi weekend. Wysokość czesnego wynosi 490 zł. miesięcznie. W okresie od 6 września 2010 r. do 14 lipca 2013 r. pozwana była zarejestrowana jako bezrobotna w PUP w K.. Od 2 maja 2011 r. do 1 listopada 2011 r. odbywała staż w Urzędzie Miasta w D. i pobierała stypendium w kwocie po 724 zł. miesięcznie netto. Po odbyciu stażu poszukiwała pracy na własną rękę, wysyłając około 40 CV do potencjalnych pracodawców, ale nie doprowadziło to do znalezienia przez nią zatrudnienia. Od dnia 1 września 2013 r. do 30 listopada 2013 r. jest zatrudniona na ¹/₂ etatu na okres próbny w Przedsiębiorstwie Handlowo - Usługowym w K. za wynagrodzeniem miesięcznym brutto w kwocie 800 zł. Wysokość jej zarobków netto wynosi 624 zł. Pozwana zamieszkuje wraz z matką R. D. -Z., która pracuje jako księgowa w aptece i zarabia miesięcznie 1.600 zł. netto. Matka pozwanej jest niezamężna i nie żyje z nikim w konkubinacie. Prócz pozwanej nie ma innych osób na utrzymaniu. Pozwana z R. G. zajmują mieszkanie spółdzielcze własnościowe. Miesięczna wysokość opłaty eksploatacyjnej wynosi 606 zł., a opłata tytułem normatywu 173 zł. Pozostałe miesięczne

opłaty związane z utrzymaniem mieszkania wynoszą: energia elektryczna 53 zł., abonament RTV 37,70 zł., telewizja cyfrowa 36,87 zł., telefon stacjonarny 102,69 zł. i gaz 36,87 zł. Wysokość wszystkich w/w opłat wynosi łącznie około 1.050 zł. miesięcznie. Nadto R. G. jest ubezpieczona na wypadek śmierci i opłaca składkę ubezpieczeniową w ZUS w kwocie po75,96 zł. miesięcznie. Pozwana jest niezamężna i nie ma nikogo na utrzymaniu. Nie ma żadnego majątku. Dowód :

- zeznania pozwanej,
- odpis skrócony aktu urodzenia pozwanej / k - 5 /,
- zaświadczenie Wyższej Szkoły (...) we W. z dnia 20.12.2012 r. / k -10 /,
- wpłaty pozwanej tytułem czesnego i obrony pracy licencjackiej na rzecz Wyższej Szkoły Bankowej we W. / k - 28 /,
- zaświadczenie PUP w K. z dnia 17.10.2013 r./k-11 /,
- decyzja Wyższej Szkoły (...) we W. z dnia 29.10.2013 r. /k-13/,

-3-

- zaświadczenie Wyższej Szkoły (...) we W. z dnia 29.10.2013 r./k-14/,
- zaświadczenie (...) w D. z dnia 31.10.2013 r. / k - 22 /,
- umowa o pracę zawarta między pozwaną a PHU w K. z dnia 1.09.2013 r. /k-24/,
- wymiar opłat eksploatacyjnych za mieszkanie R. G. z dnia 6.09.2013 r. /k-26/,
- rachunków płatności ponoszonych przez R. G. za energię elektryczną /k-27/,
- dowodu wpłaty składki ubezpieczeniowej przez R. G. / k - 29 /,
- dowodu wpłaty abonamentu RTV przez R. G. / k - 29 /,
- dowodu wpłaty normatywu Spółdzielni Mieszkaniowej w K. przez Ryszardę G. / k - 30 /,
- dowodu wpłaty na rzecz (...) SA opłaty za telefon przez R. G. / k - 30 /,
- dowodu wpłaty na rzecz (...) Oddziału (...) przez Ryszardę Grymek/k-31 /,
- dowodu wpłaty na rzecz Cyfrowego P. przez R. G. / k - 31 /

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd zważył co następuje :

Powództwo nie jest zasadne.

Zgodnie z treścią przepisu art 133 k.r i op rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie

kosztów jego utrzymania i wychowania. Poza powyższym wypadkiem uprawniony do świadczeń alimentacyjnych jest tylko ten, kto znajduje się w niedostatku. Rodzice mogą uchylić się od świadczeń alimentacyjnych względem dziecka pełnoletniego, jeżeli są one połączone z nadmiernym dla nich uszczerbkiem lub jeżeli dziecko nie dokłada starań w celu uzyskania możliwości samodzielnego utrzymania się.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego obowiązek alimentacyjny rodziców wobec dziecka stanowi uszczegółowienie ogólnego obowiązku „ troszczenia się o fizyczny i duchowy rozwój dziecka i należytego przygotowania go, odpowiednio do jego uzdolnień, do pracy zawodowej”(art. 96 k.r.i o.).Obowiązek ten nie jest ograniczony przez żaden sztywny termin, a w szczególności - przez termin dojścia przez alimentowanego do pełnoletności. Nie jest także związany ze stopniem wykształcenia w tym sensie, że nie ustaje z chwilą osiągnięcia przez alimentowanego określonego stopnia podstawowego lub średniego wykształcenia. Jedyną miarodajną okolicznością, od której zależy trwanie bądź ustanie tego obowiązku, jest to, czy dziecko może utrzymać się samodzielnie, przy czym przyjmuje się, że nie można tego oczekiwać od dziecka małoletniego. Z tej przyczyny w odniesieniu do dzieci, które osiągnęły pełnoletność, brać należy pod uwagę to, czy wykazują chęć dalszej nauki oraz czy osobiste zdolności i cechy charakteru pozwalają na rzeczywiste kontynuowanie nauki. Przeciwnie stanowisko prowadziłoby do zahamowania, a co najmniej znacznego utrudnienia dalszego rozwoju dziecka, a to przez pozbawienie go środków materialnych niezbędnych do kontynuowania nauki po osiągnięciu pełnoletności, pozostawałoby zatem w sprzeczności ze wspomnianym wyżej podstawowym obowiązkiem rodzicielskim / wyroki SN III CKN 217/97 i III CKN 257/97 /. Dziecko, które osiągnęło nie tylko pełnoletność, ale zdobyło także wykształcenie umożliwiające podjęcie pracy zawodowej, pozwalającej na samodzielne utrzymanie, nie traci uprawnień do alimentów, jeżeli np. chce kontynuować naukę i zamiar ten znajduje uzasadnienie w dotychczas osiągniętych wynikach.

-4-

Zgodnie z przepisem art. 138 k.r. i op. w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Zmianę stosunków powoduje także zdarzenie, wskutek którego obowiązek alimentacyjny wygasa.

W przedmiotowej sprawie zdaniem Sądu nie zachodzą przesłanki do ustalenia, że obowiązek alimentacyjny powoda względem pozwanej ustał. Pozwana nie posiada żadnego majątku. W październiku 2013 r. ukończyła studia pierwszego stopnia w Wyższej Szkole (...) we W. na kierunku Finanse i Rachunkowość i uzyskała licencjat w wyuczonym kierunku studiów, jednakże kontynuuje naukę na studiach magisterskich w Wyższej Szkole (...) we W. na (...), kierunek (...). Obecnie jest studentką pierwszego roku tej uczelni. Niewątpliwie uznać należy, iż wybrany przez nią kierunek studiów drugiego stopnia jest kontynuacją i uzupełnieniem wykształcenia w zakresie studiów licencjackich. Zdaniem Sądu daje to podstawę do stwierdzenia, że pozwana wykazuje chęć dalszej nauki oraz że jej osobiste zdolności i cechy charakteru pozwalają na rzeczywiste kontynuowanie nauki oraz pomyślnie jej zakończenie. Wprawdzie naukę tę realizuje w systemie niestacjonarnym, lecz nie ma obecnie realnych możliwości podjęcia pracy w dotychczas wyuczonym zawodzie, ani też innego rodzaju pracy na pełnym etacie. Podkreślić należy, iż pozwana od chwili ukończenia szkoły średniej z determinacją poszukuje zatrudnienia, czego wyrazem jest niezwłoczne zarejestrowanie się w PUP w K.. Skorzystała z możliwości odbycia stażu w okresie od 2 maja 2011 r. do 1 listopada 2011 r, choć okres jej pracy wynosił zaledwie 6 miesięcy, zaś wysokość pobieranego stypendium wynosiła jedynie 724 zł. miesięcznie. Czynione przez nią na własną rękę liczne próby podjęcia zatrudnienia / składanie CV u wielu potencjalnych pracodawców / nie przyniosły pożądanego rezultatu. Aktualnie jest zatrudniona na okres próbny na $\frac{1}{\text{£}}$ etatu i jej zarobki netto wynoszą 624 zł. miesięcznie. Zdaniem Sądu zarobki te nie pozwalają na zaspokojenie w całości jej potrzeb życiowych i w zasadzie pokrywają jedynie koszty czesnego i dojazdów do szkoły. W tym stanie rzeczy można zdaniem Sądu zasadnie przyjąć, że pozwana nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie i dokłada wszelkich starań w celu uzyskania możliwości samodzielnego utrzymania się. Nie można przy tym kwestionować prawa pozwanej do kontynuowania nauki w zakresie studiów magisterskich, bowiem z natury rzeczy ich ukończenie stanowi naturalne zwieńczenie procesu edukacji młodej osoby i niepomniernie zwiększa szansę na uzyskanie w przyszłości dobrze płatnej pracy. Okoliczność, iż studia te realizuje w systemie niestacjonarnym powoduje, iż koszty jej utrzymania są relatywnie niższe, niż przy

realizowaniu ich w systemie stacjonarnym. Wprawdzie wówczas nie płaciłaby chesnego, jednakże ponosiłaby znacznie wyższe koszty zakwaterowania w domu akademickim lub na kwaterze prywatnej, koszty komunikacji miejskiej, wyżywienia, dojazdów do domu ttp.

Nie można nadto zasadnie przyjąć, iż świadczenia alimentacyjne powoda względem pozwanej są połączone z nadmiernym dla niego uszczerbkiem, bowiem powód w żaden sposób tej okoliczności nie wykazał. Twierdził, iż zatrudniony jest jako sztukator w firmie budowlanej na terenie Niemiec i zarabia 1.050 euro miesięcznie, lecz nie przedłożył zaświadczenia o swoich zarobkach. Nie sposób przy tym przyjąć, iż przy miesięcznych wydatkach tytułem czynszu, energii elektrycznej i telefonu w kwocie 990 euro / odpowiednio 570 + 90 + 30 = 990 / zdolny jest do pokrywania choćby tylko kosztów swojego utrzymania za kwotę 60 euro / $1.050 - 990 = 60$ /. W tej sytuacji nasuwa się oczywisty wniosek, iż rzeczywiste zarobki powoda są znacznie wyższe, niż wskazał to on w swoich zeznaniach. Z tego powodu Sąd nie dał wiary zeznaniom powoda w tym zakresie. Okoliczność, iż powód ma wysokie zadłużenia alimentacyjne względem pozwanej nie może być w żadnym wypadku brana pod uwagę przy ocenie, czy świadczenie alimentacyjne względem niej powoduje nadmierny dla niego uszczerbek.

-5-

Powód winien bowiem świadczyć alimenty na rzecz córki w terminie, a skoro tego nie czynił, to sam zawinił powstaniu znacznych zaległości z tego tytułu. Z tego też powodu Sąd nie poddał szczegółowej ocenie dokumentów przedłożonych przez powoda na okoliczność przebiegu toczącego się wobec niego postępowania egzekucyjnego i wysokości zadłużeń alimentacyjnych. Tylko na marginesie należy zaznaczyć, iż powód wiedział o zasądzeniu od niego na rzecz pozwanej alimentów w kwocie po 700 zł. miesięcznie, o czym świadczy treść pisma procesowego jego pełnomocnika z dnia 25.02.2009 r. w sprawie o rozwód / akta Sądu Okręgowego w Świdnicy syg. IC 146/09, karta 14/.

Mając powyższe na uwadze zdaniem Sądu brak jest podstaw do przyjęcia, iż nastąpiła zmiana stosunków w rozumieniu przepisu art. 138 k.r.i op. uzasadniająca uwzględnienie powództwa. W tej sytuacji po myśli cytowanych powyżej przepisów k.r.i op. orzeczono jak w sentencji wyroku.